

8. HÍRLEVÉL

Kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek idősebb embereinek későbbi életkori tanulása

Legfontosabb dolgok

- Sok idős ember él a társadalom szélére rekesztetten Európában. A kisebbségek, migránsok, menekültek és roma közösségek idősebbjei még inkább ki vannak ennek téve.
- Sok idős ember, különböző csoportokból, igazolja a tanuláshoz való hozzájárás egészségi, szociális, mentális és fizikai előnyeit. Mégis, a marginalizálódott kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek időseitől kevés információ áll rendelkezésre a nézeteiről, szükségleteikről vagy tapasztalataikról.
- A későbbi életkori tanulás egyéni hasznairól és társadalmi értékéről egyre nagyobb számban áll rendelkezésre kutatási bizonyíték.
- Az Eurostat populációs és oktatási részvételi adatok azt mutatják, hogy a 65 év feletti korosztály tagjai között 25-ből csupán egy tanul. Még ha az adatok csak a formális tanulást is tükrözik, a korábbi oktatási részvételi adatok alapján a teljes részvételi arány valószínűleg nem több mint 4 fő a 25-ből. A 65 év feletti európai lakosság 84-96%-a semmilyen formájú oktatási lehetőséget nem vesz igénybe.
- Jó arányban ismert az idősebb emberek azon kis hányadának igénye, akik részt vesznek oktatásban – az oktatási szükségleteik és azok kielégítése

tekintetében. Nagyon kevésbé ismert viszont azoknak a szükségletei, álmai és vágyai, akik nem vesznek részt oktatásban.

- A Grundtvig-támogatásban részesült későbbi életkori tanulási programok bizonyítékai azt mutatják, hogy sok idős ember számára a leghatékonyabb tanulás az, amelyik kielégíti a saját szükségleteiket, a saját időbeosztásuknak megfelelően, amelyek lakhelyükön elérhetőek, és olyan körülmények között valósulnak meg, amelyek mellett komfortérzetük van és magabiztosan érezhetik magukat.
- Az ezen a területen végzett kutatások azt mutatják, hogy a kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek oktatáson való részvétele sokkal alacsonyabb, mint az ottani születésű helyi lakosok aránya.
- Az oktatási projektekből származó limitált mennyiségű bizonyíték azt mutatja, hogy a sikeres programok gyakran kezdetben az idősebb emberek életútjára és életrésztjeire fókuszáltak, ezt a módot használva, hogy kiegyensúlyozzák az idősebbek jelenlegi világával az oktatási módokat. Ez a megközelítés segítségükre van abban, hogy magabiztossággal tárják fel a képességeiket és az információkat, amikre szükségük van, hogy jobb értelmet nyerjen az életük, jobban tudják irányítani az életüket, és

2014. február

*Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez.
Ez a kiadvány (közlemény) a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen
felhasználásért.*

8. HÍRLEVÉL

Kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek idősebb embereinek későbbi életkori tanulása

válaszolni tudjanak az előítéletekre, amikkel szembe kell nézniük.

- A migránsok és menekültek Európa-szerte, nagy médianyilvánossággal kísért témák, amely gyakran eltakarja azokat az erőfeszítéseket, amelyek ezen közösségek szükségleteinek megértésére irányulnak – sajátságosan az idősebb emberekre közöttük.
- Gyakran ez a helyzet a roma emberekkel, akik szintén szenvednek a társadalmi kirekesztettségtől és marginalizációtól. Ezenkívül a roma közösségeknél megfigyelhető egy vándorlás Dél-Kelet Európából, a különböző elnyomások eredményeként: <http://www.spiegel.de/international/europe/europe-failing-to-protect-roma-from-discrimination-and-poverty-a-942057.html>
- Összefoglalásként, a legfontosabb témák a következők:
 - A kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek nem tűnnek az oktatási és tanulási programok kedvezményezettjeinek.
 - Kevés információ áll rendelkezésre a szükségleteikről ahhoz, hogy az segítsen a számukra értelemmel bíró tanulási lehetőségeket létrehozni.
 - Van néhány jó európai példa, amelyek útmutatóként szolgálnak.
 - A statisztikai bizonyítékok a részvételi arányokról inadekvátok.
 - Nincs kormányzati politika, sem elérhető támogatási alap ennek a munkának a támogatására.
 - Viszonylag kevés kutatás történt ezen a területen, és így a kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek tanulási

szükségleteiről szóló tudás hiányával kell szembenéznünk.

Mit tudunk?

- A Faji Egyenlőségre irányuló Európai Direktíva a faji vagy etnikai hovatartozás alapú diszkriminációt szándékozik megelőzni; ám sok roma ember továbbra is az előítéleteknek és a mélygyökerű társadalmi kirekesztettségnek az áldozata: http://ec.europa.eu/justice/discrimination/roma/index_en.htm
- A *Roma Utak* egy Európai Unió Kulturális Program partnerség volt, örökség szervezetek és roma képviselők alkották Német- és Görögországból, Szlovéniából, Romániából és Nagy-Britanniából. A program célja a roma és nem-roma kultúrák közti párbeszéd bátorítása volt, az európai roma kulturális örökség előmozdítása érdekében. A projekt hangsúlyozta a kulturális tényezőket, ami az idősebb emberek szerepét, mint a tradicionális értékek és közösségi történelem átadóit, reflektorfénybe helyezte: <http://www.romaroutes.eu/about/>
- A *FRISM50+* tanulási partnerségben 6 szervezet vett részt 5 országból (Ausztria, Dánia, Németország, Hollandia és Törökország), azt keresve, hogy hogyan lehet megtalálni, elérni és bevonni a szenior migránsokat a tanulási lehetőségekbe. A projektről szóló információkat az alábbi link alatt archiválták: <http://www.vhs-hamburg.de/%C3%BCber->

2014. február

Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez.
Ez a kiadvány (közlemény) a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért.

8. HÍRLEVÉL

Kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek idősebb embereinek későbbi életkori tanulása

uns/projekteprojects/archiv/frism-50-1102

- Az AAMEE az aktív idősödésre és a migráns és kisebbségi idősebb emberek szociális, kulturális és gazdasági integrációjára fókuszált, hangsúlyozva az önkéntesség és az új, kulturálisan érzékeny termékeket és szolgáltatásokat, például a lakás, az ellátás, az oktatás, a szabadidő, a kultúra és a marketing területén. A projekt zárójelentése 2009-ben deklarálta, hogy a kisebbségek idősebb tagjainak tanulási szükségleteit elhanyagolták, mivel sokszor úgy tekintettek rájuk, mint gazdasági migránsokra vagy vendégmunkásokra, akik nyugdíjba vonulásuk után hazamennek. Az AAMEE azt is megállapította, hogy ahol léteznek tanulási lehetőségek, azok a 'tehetősebb' embereknek szólnak: http://www.aamee.eu/Final_project_report/Project-report.pdf
- A 2013-as, Budapesten tartott ForAge konferencia workshopjai a résztvevők tapasztalataira építettek. Romániában a kormány rendkívül figyel a roma-ügyre, 1930 óta a roma populáció megkétszereződött az országban.

ForAge konferencia, workshop, Budapest
2013. szeptember 30 - október 1.

Már létezik egy nemzeti kormányügynökség a roma közösségek számára, de még csak nagyon keveset tettek ennek a közösségnek az idősebbjeiért. A Holland tapasztalat az, hogy 3. vagy 4. generációs esetek mutatják a marginalizáció mértékét és maradátságát. Néhány intézkedés túlságosan a közösségen kívüli szokásokra alapozó célokra épített, ahelyett, hogy a közösség maga alkotná meg azokat. Összességében úgy érezték, hogy az ezen a területen folyó munka gátjait a sztereotípiák, a szokásokon alapuló intézkedések és a negatív média-ábrázolás képezik, nélkülözve mindenféle közösség-alapú fejlesztést, és ezért valószínűleg 'rossz sajtóvisszhangnak' lesz a tárgya.

Mit lehet tenni?

- Hatékonyabb adatgyűjtés és elemzés szükséges, hogy alátámasszuk az érveket több, jobb és különböző oktatási lehetőségekért.
- Amilyen kicsi bizonyíték létezik, az további vizsgálatokat igényel annak érdekében, hogy a sikerhez (és bukáshoz) vezető kulcsfontosságú leckéket feltárja.
- Az ezeket a közösségeket is figyelembe vevő nemzeti és regionális tevékenységekről több ismeret szükséges.
- A reprezentatív közösségi szervezetek között kapcsolatokat kell kiépíteni európai, nemzeti és regionális szinten egyaránt, hogy felhívják a figyelmet az idősebb emberek tanulási szükségleteire és jobban felderítsék az

2014. február

*Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez.
Ez a kiadvány (közlemény) a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért.*

8. HÍRLEVÉL

Kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek idősebb embereinek későbbi életkori tanulása

aktuális figyelmi szintet és a jövőbeli közbenjárásokat.

- További konkrét kutatási bizonyíték szükséges a későbbi életkori tanulás egészségi, szociális, családi és személyes hasznairól, külön hangsúllyal a kisebbségek és a társadalom periferiájára szorult közösségek idősebb tagjaira.
- További ismeret és megértés kívánatos az életrszakaszos és életutas megközelítéseknek, hogy a társadalmilag kizárt csoportok tanulásba bevonódását bátorítsák.

Néhány kérdés az olvasóhoz

Tudna biztosítani a ForAge projekt számára néhány példát az alábbiak közül?

- Gyakorlati projektek, amelyek elérik, tanítják és támogatják a kisebbségi, migráns, menekült és roma közösségek idősebbjeit.
- Releváns nemzeti, regionális és helyi politikák.
- Kutatási bizonyítékok vagy éppen folyamatban levő kutatások.
- Lakossági statisztikai bizonyítékok, az etnikumi hovatartozást, migrációt, kort és oktatásban való részvételt megmutató adatok.
- Releváns idősebb emberek tanulási haszna és a személyes és társadalmi gátak, amikkel meg kellett küzdeniük.
- A kormányzati részlegek, szektorközi, nem kormányzati szervek és képviselői csoportok együttműködése nagyobb tudatossághoz vezetve a tanulási szükségletek, a célzott gondoskodás és jobb támogatás terén.

Ha szeretné ennek a hírlevélnek néhány aspektusát megvitatni, a ForAge-től bármit kérdezni a hálózat tevékenységének ezen vagy más aspektusairól, vagy szóba hozni egy releváns, ámde nem érintett vagy érzései szerint elhanyagolt témát, kérjük, forduljon hozzánk a honlapunkon keresztül:

www.foragenetwork.eu, használja a ForAge vitafórumát:

<http://www.foragenetwork.eu/en/forum/>, vagy forduljon a hálózat hazai képviselőjéhez.

Jim Soulsby

ForAge Facilitátor

2014. február

Jim.soulsby@btinternet.com

2014. február

Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez.

Ez a kiadvány (közlemény) a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért.